

Litt fra fiskarlivet her nord for år tilbake.

Av Av Peder Skårås.

(Forts. fra nr. 79)

I det jeg gjentar min replikk i tidligere nr. av bladet: «Se det var i dorryenes tid», fortsetter jeg.

Den 20. januar 1913 reiste vi - et skøyteleg fra Tromsø bestemt for Finnmark, hvortil vi og kom etter noen tid - vi låg nemlig «fast» om nettene. Skøyta hadde 9 manns besetning. Trass i vinterdager og med snøkov og andre ulemper på veggen, kom vi som sagt fram. Skøyta var 44 fot lang, sterkbygget og ypperlig sjøbåt. Særlig god var ho når en fikk ho lagt med baugen mot været, da klarte ho seg sjølv på åpne havet om så i stygt sjøføre og storm. Moteren var en tungbygget firtakts på 14/18 hk.

Jeg vil her bare gi noen små streif fra de minst kritiske situasjoner på turen.

Vår stasjon var Kjøllefjord. Vi var jo vante vinter-finnmarks folk fra før. Også denne turen blei det for oss mange harde tårn som jeg ikke vil dra fram her.

En dag gikk vi ut fra Kjøllefjord bestemt for Sværholt-havet hvor en trudde det var mye fisk tilstede. Været var utrygt da vi tok avsted, det blåste sørvest vind, men ikke værre enn at en kunne drifte. Vi hadde egnet line til to halinger, men kommet ut på feltet blei vi enig om og sette begge halinger «i ett». Etter datidas måte blei det en svært «lang haling».

Det blei imidlertid ingen dans på roser. Kort fortalt, vi fikk straks kulingen på oss med opprørt hav. Jeg og dorrykameraten min var av de uheldige som fikk lina vår fast i botn, da vi hadde de 2 siste linestampene igjen å drage. Vi kom oss ikke laus før havet stod i rokk. Sjøen var da blitt så grov at skøyta måtte passe løye for å legge seg opp mot vinden til luvart av dorryen vår, og langt om lenge fikk vi da fast tamp i henne. Under mye farefull kamp fikk vi endelig fisken kasta ombord. Under arbeidet hermed måtte vi av og til jumpe opp på dekket for å berge oss når de verste brott-sjøene kom og ruset over skøyta med dorryer.

Det vanskeligste arbeid var å få tatt dorryene inn på dekk. Med største fare for livet fikk jeg tilslutt aktertallja hukt inn i stroppa slik at vi endelig fikk båten innpå.

Så blei det lensing unna været austover Laksfjorden i den voldsomme sjøen, men skøyta klarte seg godt og «tok sjøen fint» som det heiter på fiskarspråket. Glad over å komme i hamn med livet i behold, feiret vi ilandkomsten med en durabel ekstra bevertning. Jaktskippern vi solgte fisken til hadde og «tatt spanderboksa på seg» og la sitt til i laget. Dorry-livet var ofte risikabelt når det gjaldt liv og helse. Veldig tungt, hart slit brakte det med seg og ofte bukket noen under i denne farefulle kamp for tilværelsen.

To menn på en dorry mista såleis livet på havet utpå Kjøllefjord i en storm. Samme året gikk en dorry «åt» på Tanasnaget og 2 mann endte sitt liv der. På Berlevåghavet gikk en dorry fra ei Lenvikskøyte rundt og en av mennene i dorryen drukna. Så seint som i 1922 «kappseiste» en dorry på Båtsfjordhavet og 2 mann drukna. Den slags ulykker hendte også på Lofothavet. I 1907 gikk såleis en dorry rundt utfor Stam-sund, en stormdag med voldsom høg sjø, og 2 unge menn omkom, den ene var bror til skipperen.

Meir.